

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1903. szeptember 10.

Csütörtök.

XXII. évfolyam 73. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes száma ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdája küldendő.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petütsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltterek díja előre fizetendő.

Nehéz helyzet.

Ködös homály fekszi meg a politikai láthatárt, egyre sűrűsödve. Koronként keresztül dereng rajta a várva-várt napfény egy egy sugara, de nyomban komor felhők állják útját, melyek ki tudja, mi-fajta pusztító viharokat hordoznak méhükben.

A teljes bizonytalanságnak ez a sötétsége a múlt hét végén igazán elijesztő, s fenyegető formákat vett.

Lukács László, a kipróbált, józan szabadelvű államférfi elhárította magáról a királyi bizalmat, mely kormány-alakítással tisztelte meg. Tette ezt részben személyi indokból, tehát gyöngye fizikumára való hivatkozással; de még inkább tárgyi, tehát elvi szempontokból. Tehát azért, mert a tulontul fölizgatott szenvedélyek lecsillapítására sem magát, sem a kilátásba helyezett katonai engedmények formája s talán mértéke által a vezetése alatt állandó többséget nem tartotta képesnek.

A ki a királynak olyan hű szolgája, mint Lukács László, bizonyára érett megfontolás, s főképen a párt hangulatának teljes megismerése után jutott ez elhatározásra.

Biztos forrásból szerzett értesülésünk szerint nem annyira a katonai engedmé-

nyek mértéke iránt forgott fenn az aggodalom, mint inkább azok formája iránt. Az államférfiak burkolt nyilatkozataiból kihámozható, hogy a felség — folytonos utalással arra, hogy nem a kisebbség terrorizmusa előtt hajlik meg, hanem az ország békéjének hő öhajítása vezérli atyai szívét — a kiegyezésben. Neki biztosított felségjogok föltétlen megóvásának keretében igyekezett a megnyugvásnak magvait a nemzeti lelkiületbe plántálni.

A hadsereg egysége, a másik államtól retorsiója (a mi végireláthatlan bonyaldalmakra vezethet) s a felségjogok törvénybe iktatott sérthetlensége ugy dynasztikus, mint szociálpolitikai szempontokból: ezek voltak azok a korlátok, melyek határai között mozgottak a felség engedményei. Ezek a közjogi alapnak ugy megfeleltek, mint a fokozatos fejlődés kívánóságainak.

Tehát a józanabb függetlenségi elemek is megnyugvással fogadhatták volna, kik a „nem mindent egyszerre” elvet vallják.

Azonban a formák!?

Ezek nem elégitették ki a legloyalisabb hazafias szívet sem. Mert a felség csak manifestumban és nem törvényesen, intézményesen akart azokról kötelező ígéretet tenni.

Rajongó tiszteletet és hódolatot szer-

zett meg annyi megpróbáltatás között is korrekt, szavatartó alkotmányossággal I. Ferencz József, ugyszólván legendaszerűen. Benne bizunk, érte akár a tűzbe megyünk.

De aggastyán! . . . Ha nem is közvetlen utódja, de ki biztosít minket magyarokul, hogy a manifestumot egy másik tollvonás nem törli el? Ki?

Csak a törvénykönyv!

Ennek éltető, melengető napfénye hatoljon át a ködön s akkor gyorsan világosság lesz!

A válság. Király ő Felsége szeptember 7-én Khuen-Hóderváry gróf miniszterelnököt fogadta kihallgatáson.

Délután egy órakor pedig Széll Kálmánt, a kinek kihallgatása egy óráig tartott.

Politikai körökben az utóbbi kihallgatásnak óriási jelentőséget tulajdonítottak. Ugyanis Széll Kálmántól remélték, hogy kompromisszumot hozhat létre az ellenzékkel. Ez azonban csak reménynek maradt, mivel Széll Kálmán — mint ujabbban értesülünk — nem hajlandó kabinetalakításra.

Tuberkulózis és iskola.

Írta: Juba Adolf dr.

Egy szellemes francia író, Strausz Pál, a szenátus tagja, a ki előszeretettel foglalkozik a köz-

TÁRCZA.

Czifra csolnak.

Szerelem napfénye
Játszik a habon,
Virágok közt járunk
Czifra csolnakon.

Kiköt egyik másik
Kis zöld szigeten.
Neve: házi tűzhely,
Néha: gyötrelm.

Szép hangu szírének
Künn a szárazon,
Hej, kerüld el őket
Czifra csolnakom . . .

Haan Béla

Nem vesszük észre . . .

Nem vesszük észre az idők mulását,
Sirunk, mosolygunk, győzünk, elbukunk, —
Habár az élet megnyirbálja szárnyát
Lelkünknek s egyre jobban fogy utunk.

Csak egy-egy régi ismerősünk látja
Hogy többé nem a régiok vagyunk, —

Megdöbbenéssel nézünk mi is rája,
De ő hallgat és mi is hallgatunk . . .

Haan Béla.

Flirt.

Írta: Senki.

I.

Tehát vége annak az édes álomnak. — Vége, vége mindörökre. . . Pedig be sokáig tartott. . . de sokáig úgy mutatott, hogy való lesz belőle — való abból az édes álomból, melynek neve: szerelem.

És ime milyen az ébredés! Lelket emésztő és sorvasztó bánat — örök boldogságot ígérő földi éden szertefosztott ködfelhője és egy eldobott jeggyűrű a végső ekkord az ardalító szerelem dalából.

És mindez miért?

Egy kis flirt miatt, melyet az unalom szült. Unalom szülte a kaczer játékot ott a tusnádi fenyvesek hős homályában — Aladár távollétében. Ah egészen más volt a czél és egészen más lett az eredmény. A rövid időre szánt szórakozás tengernyi bánatnak, végnélküli, sok szenvedésnek és igen, igen hosszú kínos gyötrelmeknek vált okozójává.

Most már bánta Elza, hogy elment Tusnádra. Fokozni akarta a távollét után a boldogságot, és szerelmet és ime most rövid időn belül az egésznek szomorú vége lett. Ugy ám! „Báresak soha se mentem volna Tusnádra, báresak ne szédültem volna

ugy bele a tánczba akkor, azon az éjszakán, mikor azt hittem, Aladár messze távol van” — így sohajtott maga elé Elzus a nyitott zongora mellett. És szeme, az a ragyogó égő szem könybe borult, mikor mereven nézett a karos gyertyatartó tejfehér gyertyáinak lobogó lángjába.

Keze — az a selyem puha, karesu ujjú kéz, hidegen és fáradtan ott feküdt a billentyűk lapjain. Szeme oda siklott a gyertyák világából arra a pusztá ujjra, melyen még tegnap ott fénylett a fényes arany karika, minden leánylédlek ábrándjainak legfőbb óhaja. Kehle hosszu, mély sohajtásban árulta el, mi dúl oda bent a lélek mélyében, mikor egy nagy — egyetlen egy — égő könyecsepp, mint nehéz gyöngy hullott alá a néma keserv jeléül a halavány ujjú közre; majd feltámasztotta vele az alázatos fűrtös fejet és zokogott hosszan és sirt keservesen az eldobott karika gyűrű után.

És az a különös, hogy épen most egy éve, ugyan ezen a napon fűzte ujjára a világ legboldogabb ifja: Aladár a jeggyűrűt hosszu és elszánt udvarlás után.

Ah az akkor volt! Akkor, mikor még nem lépett senki a két egymásért rajongó jegyes közé. És most mikor már ezélhoz ért a két lélek, mikor a szüretre volt kitűzve az esküvő napja is — most összeomlott minden egyszerre. Pedig ő most is szeretete Aladárt és az is reszketett. Elizért, de hát a féltékenység és bizalmatlanság elválasztotta őket most már örökre egymástól.

Szölgvényi Elza különben különös leány volt. Nem hasonlított többi leány pajtsái közül egyikhez

egészségügyi kérdésekkel, a Figaróban a tuberkulózis elleni küzdelemről vezércikkhez, a küzdelem kétféle módjaként ismertette: az angol eljárást, a mely megelőzéssel csökkentette a tuberkulotikusok számát a lakosságban és a német eljárást, mely a biztosító pénztárak nagymértvű támogatásával számos sanatoriumot létesített. Francia viszonyokra vonatkozólag a két eljárás egyesítését követeli: megelőzni, a hol csak lehet, gyógyítani, a mikor kell.

Ha a gazdag francia nép egy szövíője ilyen-kép nyilatkozik, nekünk tökeszegény magyaroknak még inkább kell a küzdelemünk súlypontját a betegre megelőzésre fordítani. Hála Korányi Frigyes professzor lelkes buzgólkodásának, van ugyan egy pompás sanatoriumunk, melynek berendezése az igazgató főorvos Kuthy Dezső beutató tanulmányai folytán egyesíti mindazt, a mit külföldön eddig létesítettek és hozzá még saját eszméit is megvalósította. Hála a mérvadó tényezők befolyásának, hazánkban itt is, ott is népsanatoriumok keletkeznek. De mindez nem elég, hogy a betegség megelőzésének oly fontos eljárásáról lemondjunk.

Fenköt tanárom, Korányi professzor szándékainak vélek megfelelni, midőn az általa kibontott zászló alá sorakozva, a küzdelem azon részében óhajtok részt venni, a mely eddigelő méltán háttérbe szorult, hiszen mindenekelőtt a sanatoriumok fontos gyógyító hatását kellett élő okmányokkal bebizonyítani, de a mely mindinkább előtérbe lép, hogy a gyógyítással egyenlő helyet foglaljon el.

A tuberkulózis megelőzése küzdelemnek meg kell kezdődnie a gyermek életének első pillanatától kezdve, a mikor anyja védőszárnyai alatt a kis gyermek szervezete fejlődésének legelőkelőbb korát éli. A táplálkozás és lakás, ugyancsak a bőrápolás higiéniájának kérdései tolnak itt előtérbe.

Az iskolabárárs a gyermekek első nyilvános szereplése, első esete, a mikor sok-sok egykorú társával egyforma munkát, egyforma légkörben kell végeznie. Hosszu éveken át kénytelen, mert a törvény parancsoltja, hogy az iskola küszöbét átlépje gazdag és szegény egyaránt. És a ki tovább akarja magát képezni, az a nyolczéves szorgalmi időn kívül, még sok éveken át kénytelen tanulni.

Joggal lehet követelni, hogy az iskola, a melybe mindenkinek járnia kell, mindenképp biztosítékát adja annak, hogy ott, benne és általa, a tu-

berkulózis épp oly kevésbé, mint más betegség terjedjen, vagy legalább is biztosítékát adja annak, hogy mindenképp küzd ellenük.

Azt bajos megakadályozni, hogy tüdőbeteg vagy másféle nyitott csont- vagy mirigygümőkörben szenvedő tanuló ne kerüljön az iskolába, még a leg gondosabb iskolaorvosi fölügyelet mellett is. Nyereségnek, az összes többi tanulót érő nyereségnek kell mégis tekintenem, ha sikerült ily szegény beteget az iskolától távontartani, a melynek levegőjében ő meg nem gyógyul és a melyben társait veszélyeztet. De épp az a szomorú, hogy bár Magyarország volt az első állam, mely iskolaorvosokat alkalmazott és eddig még mindig az egyedüli, a mely ilyeneket kiképez, az intézmény továbbfejlesztése és kiterjesztése a népiskolákra, sajnos, nálunk is elmaradt. Ebben a külföldet fogjuk követni.

Ha tehát azzal a ténnyel számolnunk kell, hogy az iskola levegőjében a tuberkulózisbaktériumok belé juthatnak, viszont az iskola építkezésének és berendezésének olyanoknak kell lennie, hogy a baktériumok csakhamar elpusztuljanak. Sarkalatos tételek e tekintetben a jó levegő, a nap besütése és a porképzés megakadályozása, illetőleg a por eltávolítása ártalmatlan módon.

Annál nagyobb súlyt kell ezen tételekre fektetnem, mert következetes keresztülvitelük által az iskola nemcsak közvetlenül véd, hanem közvetve is, az iskola példája folytán lassan, de biztosan terjedni fog ezen elemi föltételek végrehajtása a föltötte konzervatív néptömegben is. A nagy ablakok, a friss, tiszta levegő előbb-utóbb megnyeri az ő tetszésüket is.

Az már más kérdés, hogy az iskolák tényleg megfelelhetnek-e ezen föladatuknak, megvannak-e bennük a föntemlitett fontos kellékek. Ugy tapasztalom, hogy habár e tekintetben a haladás föltötte nagy, de messze vagyunk a kellő eredménytől. Folyton folyvást látok iskolákat emelni, amelyek egyik-másik irányban hibáznak, folyton van alkalmam meggyőződni, hogy az ablakok kinyitásától órákig zökben félnek és folyton van alkalmam tapasztalni, hogy a por eltávolítása nem történik ok-szerűen.

Ezen negatív irányu munka mellett az iskola föladata pozitív irányban is küzdeni. Kétségtelen, hogy a győnge szervezet hamarabb esik tüdővészbe,

mint az erős, jól fejlett. A szülő házzal versenyezve, a tanulók testi nevelésére mentől nagyobb súlyt kell helyezni. Rég elmúlt az az idő, a midőn az iskola egyedüli feladata volt az ismeretek közlése. Azzal, hogy maga nem törődött a testi nevelés kérdésével, lassankint a szülők sem törődtek vele, sőt városokban az alkalom a testi fejlődésre mindinkább veszendőbe ment. A játékok teljesen kivesztek, segített ebben a német iskolatörna is.

Ez irányban kedvező fordulat állott be. Anglia példáján megindult Németország és ennek nyomán Magyarország. A 90-es évek elején az Országos Közegészségügyi Egyesület kebelében heteken át folytak tanácskozások a játék behozatala tárgyában. Az előadók, Dollinger és Szuppán, az eredményeket egy tartalmas füzetben tették közzé. Az iskolákban mindenekelőtt a játékok megengedték a torna mellett és a legutóbbi tanterv-revizio alkalmával sikerült a játék számára hetenkint egy délutánt biztosítani. Ezzel ismét az európai kontinens minden országát megelőztük volna. A középiskolák példáját az elemi iskolák követni fogják.

(Folytatása következik.)

NAPI HIREK.

— A király elutazása Budapestről. Ő Felsége szeptember 9-én Bécsbe utazott, hogy másnapi résztvegyen az Erzsébet királyné halála évfordulója alkalmából rendezett gyászünnepen. Onnan még az nap este visszatér Budapestre, hogy a politikai válságot intézze.

— Gyászünnepély. A kézdivásárhelyi római-kath. templomban szeptember 10-én, esütörtökön délelőtt 9 órakor gyász mise lesz Erzsébet királyné lelküdvéért, melyre a közönségen kívül az összes hivatalos hatóságok és testületeket meghívta a helyi plebániai hivatal.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a sepsiszentgyi m. kir. állami tanítóképző-intézet igazgatójává Pálmay Lenkét, a győri állami tanítóképző-tanárát nevezte ki. Ezt a kinevezést az intézetre nagyon szerencsésnek tartjuk, mert az új igazgató, mint egy kiválóan képzet, rendkívül tapintatos, előkelő jó modern nevelő és tanító szerzett általános népszerűséget és köz-

sem jelle, sem hajlam és viselet dolgában. Mondhatni unikum volt a kolozsvári lányok között. Apja egyetlen lánya, a ki mint tábornok a maga kedve szerint nevelte egyetlen gyermekét. Elzus nem ismerte az édes anyját, a jó lélek akkor halt meg, mikor Elzus született. Csak annyit tudott róla, hogy igen-igen szép asszony volt, aki a bácskai Vojnicsok dúsgazdag családjából 40,000 holdas tagnak örököse lévén, annak felével egy ezredet lekauciózott magának, a másik felével adta a „jukker” asszonyt, mint ezredesné a temesvári hölgyvilág nagy irigységére.

Mikor Elzust megpillantotta és a szőke angyal feléje mosolygott, anyai szeretetének egész hevével összeesőkölt, azután heves szív fájdalom vett rajta erőt, majd deliriosus lázba esett, a melyből magához térve csak annyit irt le egy papirosra: „Ha elmegyek e földről, vagyonom Elizé”, és egy órával később lezáródott csodás kék szeme a hosszú állomra, a hosszú pihenésre. A doktor azt mondta: „typhus ölte meg őt”. —

Ten-tetésén sirt a marcona katona mint egy gyermek. Szerette azt a fiatal nőt, a kinek szerinte: „nem volt párja Nagy-Magyarországon”. Nem is nősült meg másodszor; felnevelte Elzust, a ki már a bölcsőtől kezdve is a legnagyobb kényelmet engedhette meg önmagának a legmeszebb menő fény és pompa kíséretében. Multak az évek; az apából tábornok, a kis Elzusból Eliz lett egy csodaszép karesu hajadon, a ki ugy játszott a férfi szívekkel 16 éves korától kezdve, mint „maeska az egérral”. Legnagyobb boldogsága az volt, ha valakit magába bolondított és azután nem engedte szerelmi vallomáshoz jutni. Ennek a kegyetlen játéknak azonban 3 éven belül ő lett az áldozata.

Igen. Három éven át ő verte rablánczra a férfiakat, azután ő maga lett rabba. A temesvári hadgyakorlat alatt történt az első találkozó a komedia harezterén. Az édes atya volt megbizva a Tisza-Duna

köz megvédelmezésével és ezen egyszerű hadi műveletnek élő tanuja akart lenni Elza is.

Korán kelt a fiktív támadás nagy napján és kilovagolt atyjával előre a tisztek nagy csoportjától kísérve. Igéző tünemény volt a fekete paripán lovagló halvány csém lepelbe bujt Diana. Barackkivirágos finom arca csak egy izott a szenvedélytől — megmozdult benne is a katona vér minden esőppje. Égett a láztól, hogy a „tatuk” diadalt arasson.

Ugy kilencz óra felé kifejlődött a harc az egész vonalon. Atyja egy hídfőre alapította a védelmet a Temes vize mellett. Tizenkét nehéz ágyú volt hivatva megvédelmezni azt és megakadályozni az átkelést. És az ősz tábornok azt hitte, hogy itt csak ő győzhet.

Távol tőle a domb oldalán pihent Elza és a többi katona asszonyok vérpiros napernyők alatt, mikor egy század huszár, mint a vihar sebesen elnyargalt mellettük. Egy századosnének tűnt föl csak, hogy az egész század segéd lovakkal van ellátva. Ezt a különös tényt fel is említette. Elza naivul oda szólt: „Nem a dupla ló volt itt az érdekes, hanem a kapitány”. „Igaz, igaz” zugta az asszonyok, leányok kara. A gukerező ezredesné még most is a „távolba nézett és oda szólt a többieknek: „Ilyen szép férfit még én sem láttam.”

És igaz volt az ezredesnének. Dálnoki Fej Aladárnak nem volt párja abban az időben a huszár regimentekben. Szép volt mint egy arkangyal, eszes mint egy Hannibal, a mely melléknéven ismerték is pajtásai között. Ez a Hannibal vitte el az Elza atyja homlokáról a babért. Ő vállalkozott arra a vakmerő tetterre, hogy a hídfőtől a tizenkét ágyút elfogja hozni és az ellenség átvonulhat a túlsó partra.

Kitűnően sikerült a esel. A hídfőnél a fűben leverészték a tüzekek. A lovak kipányvázva; messze a gyalogság gulába rakott fegyverek mellett. Egy-szerre mint a villám, rohanta meg éjszak felől 100 huszár Aladár élén a tizenkét ágyút és az őrséget.

A huszárok fele harezba keveredett a fűből

felugráló tüzekekkel. De a villogó kard levette a szeles bárdkések viselőit; azalatt két, két huszár egy, egy ágyú elé fogta drótos kötőfékkal a maga pár lovát és mikor mind a tizenkét ágyú fel volt szerelve — villángyorsan repültek a huszárok a vérpiros napernyők dombja felé. Nagy félívben elkerültek és a domb megettől gázlóhoz el is jutott a csapat szerencsésen.

Későre vették észre a gyalogosok a hídtól oldalt, hogy a hidon keresztül nyomul az ellenség érekgigója; az adott kurtjelre egy ezred lovasság jött át és ugy a többiek; a fűben összekötözött tüzekek voltak az első foglyok, azután az egész armádia; Szőlgyémi tábornok ott a harezterén törte ketté a kardját és a dühtől fuldokló ember csak annyit nyögött: „Ha gyermekem nem élne, föbe kellene magamat löni, de így csak nyugalomba megyek”.

A győztes hadseregből csak egyetlen egy ember lett fogoly: Hannibal. A mint a Temes gázlóján átszállította a rőzsekötegeken a tizenkét ágyút ott ügyelt a parton még katonái végeztek a nehéz munkát. Ezalatt két tiszt, kik az asszonyoknál vizitáltak az ebéd ügyében hirt hozva a főtáborból, észrevette a dombról a nagy bajt ott a gázló mellett; lóra kapott és oda ért jó későre a befejezéshez; annyi sikerük azonban volt, hogy Aladárt karddal ketten támadták meg és elfogták s nyomban magukkal is vitték.

Az asszonyok és lányok csoportja ámulva hallgatta egy adjutáns elbeszélését, hogy a harcnak vége — mert fogoly az egész hadtest egy negyed óra óta. És ezt a csapatoterve egy huszár kapitány fűzte ki, a ki itt is hoznak a társai. Valóban ott állt már közöttük a három lovas. Néma csodálattal szemlélték a hölgyek a nap hőst, a ki imigyen mutatkozott be: „Fej Aladár vagyok, reservista huszár kapitány”.

„Au — egy reservista! És ez fűzte le az egész armádiát? No schön — látszik, hogy magyar” —

tiszteletet magának pár év előtt a sepsiszentgyörgyi övöképzőnél s így megbízása bizonyosan kiváló előnyére lesz a fejlődő új intézetnek. A kinevezéshez őszintén gratulálunk úgy az intézetnek, mint az új igazgatónak.

— **Áthelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Bodor Miklóst, a sepsiszentgyörgyi áll. tanítóképző ideiglenes igazgatójával megbízott tanárát a Székelykeresztúri tanítóképzőhöz. Nagy Albert pákói áll. isk. tanítót hasonló minőségben Szolnokra helyezte át.

— **Az öreg bakak visszatartása.** A hadsereg Rendeleti Közlönye közli azon rendeletet, amely a harminchéves katonáknak december végéig való visszatartásáról szól. A három havi tovább szolgálás fejében elengedik az első három hadgyakorlatot. Az egyéves önkénteseket nem érinti a rendelet.

— **Deák Ferenc emléke az iskolákban.** Ez évi október 17-én lesz Deák Ferenc századik születésnapja és ebből az alkalomból Wlassics Gyula kultuszminiszter rendeletet adott ki. E szerint október 17-én szünetel az előadás valamennyi iskolában, a melyek e helyett ünnepet tartoznak rendezni a haza hőse emlékezetére. A rendelet szerint az egyetemeken, a műegyetemen, jogakadémián, nemkülönben a művészeti iskolákban az ünnep összeállítása az ifjuságra bízható. A középiskolákban és tanítóképzőintézetekben a Himnusz és a Szózat előnéklése közé beillesztendő a programmba egyik tanár emlékesztése és (az aligmáziumok és alreáliskolák kivételével) a legfelsőbb osztálybeli tanulók egyike által szintén a haza hőseiről írott s a szaktanár ítélete szerint valamennyi közül legsikerültebb magyar házi dolgozat felolvasása. A kereskedelmi és felsőbb leányiskolák ünnepének programja ugyanilyen legyen. A polgári és elemi iskolák ünnepi programja szintén azonos a középiskoláéval, azzal a különbséggel, hogy ezekben a tanulók dolgozata teljesen elmarad.

— **Névváltoztatás.** Fodor Albert sepsiszentgyörgyi lakos családi nevét belügyminiszteri engedéllyel átváltoztatta „Fodor”-rá.

— **Estély a sétatéren.** Bodor László jóhírű zenekarát új tagokkal megerősítve, az új zenekar bemutatásául jövő vasárnap este 7–9 óráig a sétatéren zene-estélyt rendez, melyre a közönség figyelmét azzal hívjuk föl, hogy az estély beléptidíjmentesen fog rendeztetni s ezáltal, hogy a közönségnek bemutatassa magát a szorgalmas, törekvő zenekar. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Gőzfürdőkben** szeptember 1-től június 1-ig az új sorrend a következő: Uraknak gőz- és tükörfürdő: vasárnap egész nap, kedden délután, esütőtűkőn délelőtt, szombaton délután; nőknek gőz- és tükörfürdő: kedden délelőtt, esütőtűkőn délután, szombaton délelőtt. Kádfürdő minden nap, szerda és péntek kivételével.

— **Csendőrség a rendezett tanácsú városokban.** A belügyminiszteriumban a csendőrséget és a városokat illető fontos ujtásokkal foglalkoznak. Arról van ugyanis szó, hogy az eddig a városok rendőrközegei által teljesített szolgálatot a rendezett tanácsú városok területén a csendőrség veszi át, illetve a városi rendőrségek csekély létszámát a saját embereivel pótolja s teljesíti mindazokat a teendőket, melyeket a bűnvádi perrendtartás nem tart fenn a városi rendőrségek számára.

— **Felrobbantott magyar hajó.** A magyar-keleti hajózási részvénytársaság hajójaratokat tart fenn Galbe és Konstantinápoly között. Most másnap indult el a „Vaskapu” nevű hajó erre az utra. A hajón egy kapitány, két tiszt és 16 matróz volt. A hajó be volt ugyan személyszámitásra is rendezve, de hogy voltak-e rajta utasok, erre nézve még nincs biztos adat. E hó 31-én a várnai kikötőből kiindulva nagy robbanás történt a hajón. A robbanás éjjelkor történt és szétrobbantotta a hajó előrészét. A tűz rohamosan terjedt. A matrózok a mentőeszközökbe kapaszkodtak és tíz matróz megmenekült. A kapitány és a két hajótest, valamint hat matróz odaveszett, sőt alapos a gyanu, hogy a társaság egy Lendvai nevű alkalmazottja — ki egy poszonyi orvos fia — szintén elpusztult. Burgából a társaság főügynöke sietett a „Vaskapu” segítségére, de csak a hajó roncsait találta egy zatonyra fennakadva. A hajóban 250.000 korona értékű rakomány volt, mely azonban biztosítva volt. Minden jel arra mutat, hogy macedon felkelők dinamitot csempészték b; a hajóba, mert a hajón semmi olyas valami nem volt, mitől robbanás keletkezhetett volna.

oda akart dobni egy falatot a himnek, mikor megpillantotta a pipacsíros díszű fehér kalapot, mely felője lengett. Rögtön felismerte a szőke csodát: Elzást, csak azt nem tudta, hogyan jutott ide? Hiszen a nyári hadgyakorlatok alatt a temesvári garnisonhoz tartozott, ide csak nem helyezték át büntetésül?

Nem helyezték igaz, de maga jött ide az ősz hadfi leányával nyugalmába. Azt a kudarcot ott a temesi hídnál restelte kissé az öreg és mikor a lánya unszolta, hogy menjenek Erdélybe, lehetőleg Kolozsvárra lakni, nem ellenkezett és ide jött leányával együtt. Ma volt az első alkalom, hogy nyilvánosan megjelent katona ruhában. Az öreg vitéz nem sejtette, hogy ő most elefánt, a kit az édes leánya kihasznál a ezéljaira. Elzus ugyanis nem nyugodott mindaddig, míg ki nem tudta, kicsoda és micsoda ez a reservista huszár kapitány? Tetszett neki, hogy fiatal nőtelen ügyvéd, a kivel érdemes lesz kikezdeni. Ugy dirigálta tehát az apust, hogy a harezter színhelyére jöhessenek lakni.

Igy látta viszont Aladár az ő ideálját, a ki thea rózsával akasztotta beléje először a leányhalászlati eszközök első finom horgát.

Mikor a hatyru etetésnél a hölgyek látták, hogy kalapot emel az előttük ismeretlen Elzusnak, kérdezték: „Kicsoda ez a fess lány? s ő mosolyogva felelte: „Az egy kíváncs kitűnő, kíváló falat, a mely Szőlgyemi Eliz nevére hallgat.” „Hahaha” — volt a viszhang — „Nem maga az idomár Aladár? kérdezte az ügyész.

„Nem még jelenleg — de a jövőben lehetek,” felelte vissza könnyedén, gunyosan Dr. Fej ur.

És jól jóslott önmagának.

(Folytatása következik.)

Hirdetések.

1903. El. 299/1. sz.

Árlejtési hirdetmény tűzifa szállítása iránt.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék és a területén lévő kir. járásbíróóságok, valamint a kir. ügyészség és fogházak részére az 1904-ik évben szükséges tűzifa szállítása iránt a folyó évi szeptember hó 24-ik napján d. e. 9 órakor ezen kir. törvényszék elnöki irodájában nyilvános árlejtés tartatik.

Szükséglet: a kir. törvényszék részére 218 köbméter, a kézdivásárhelyi kir. ügyészség és fogház részére 113.4 köbm., a kézdivásárhelyi kir. járásbíróóság részére 91 köbm., a kovásznai kir. járásbíróóság részére 89.50 és az ottani fogház részére 26.40 köbm., a sepsiszentgyörgyi kir. járásbíróóság részére 126.10 és az ottani fogház részére 50.47 köbm., továbbá a nagyajtai kir. járásbíróóság részére 43 és az ottani fogház részére 26.92 köbm. tűzifa.

Miről vállalkozni szándékozik azon figyelemzetéssel értesítettnek hogy:

a) a törvényszék, k-vásárhelyi kir. járásbíróóság és kir. ügyészség hivatali helyiségei, valamint a kir. törvényszéki fogház részére szükséges tűzifa együttes szállítása iránt külön,

b) a kovásznai, sepsiszentgyörgyi és nagyajtai járásbíróóságok hivatali és fogházhelyiségei részére szükséges mennyiség szállítása iránt járásbíróóságokonként külön-külön is tehető ajánlat.

Kötelesek vállalkozni szándékozik azon esetben, ha a fennebb a), b) pontokban felsorolt összes helyiségek részére szükséges tűzifa szállításra óhajtanak vállalkozni: 285 korona bánatpénzt ellenben csak az a) pont alatti helyiségekre vonatkozó ajánlat esetében 158 korona, — a kovásznai járásbíróóság és fogház részére tett ajánlat esetében 41 korona, — a sepsiszentgyörgyi járásbíróóság és fogházra vonatkozó ajánlatnál 62 korona és végül a nagyajtai járásbíróóság és fogházra vonatkozó ajánlatnál 24 korona bánatpénzt az árlejtés megkezdése előtt készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban letenni.

Kellő bánatpénzzel ellátott és szabályszerűen bélyegzett zárt írásbeli ajánlatok, melyekben az ajánlatiár betűkkel is kiírandó s melynek borítóka „Ajánlat tűzifa szállítása iránt” felirattal jelzendő, — az árlejtés megkezdése előtt szintén elfogadhatnak.

A részletes feltételek ezen kir. törvényszék iroda igazgatójánál, valamint az itteni kir. ügyészségnél, a helybeli, kovásznai, sepsiszentgyörgyi és nagyajtai kir. járásbíróóságoknál megtekinthetők.

Kézdivásárhelyen, 1903. évi szept. hó 1. napján.

Solim Miklós,
elnök.

(179. 1—3.)

szidalmazta az ezredesné a három közös tisztet. Elza nem szólt, csak hallgatott, és annál többet gondolt. Csöndben, némán bevallotta önmagának, hogy ő sem látott még ilyen szép férfi fejet. Volt alkalma az apja legyőzőjét csodálni. Velük ebédelt a kibékült ellenfél tiszti koszorujának közepén, mikor egy órákor lefújtak mindkét oldalon. Ebéd végén egy thearózsát adott át Elzus Aladárnak e szavakkal a busonál: „Átyám legyőzőjének.” Kissé bizar, kissé szokatlan volt ez a kitüntetés, de egy ilyen vad katona leánytól ezt természetesnek tartották. „Bravó leányom!” mordult oda az öreg tábornok, mikor a többiek tapsoltak.

Azután lóra ült a társaság és Aladár az ámulattól dermedten sokáig nézte a „Szőke csodát” — a mint a tisztekkel fel, feltűnedezett a porfelhők közül a sikon. — „Kár, hogy nem látom többé” sugta a pajtásának csöndesen. Pedig dehogyan nem látta.

II.

A kolozsvári nagy sétányon éppen katonazene volt a rendes kedden délután, mikor egy új alak — egy karesu leány — jelent meg, egy csuf képű tábornok karján a czukrázda asztalainál. A tiszték mind felugráltak, kicsinyek és nagyok, szépek és rom fessek, és úgy salutáltak, mint egy sor fényezővek az országút mentén. „Ki az? Wer is er?” hangzott a sok kérdés, mert senki sem ismerte őket, de hát a piros sávnak tisztelegni katona törvény. Nem kételkedett senki, hogy ez egy igazi tábornok, mert az a lány a karján biztos jel. Így köszönni és így leülni csak katona lánya tud, mint a hogy ez a csoda tünemény leült igéző nyári ruhájában.

Azután csevegtek csöndesen az apa és leánya; majd felkeltek és sétára indultak. A tő mellett kacagó lányok és asszonyok csoportja közt egy ifjú gavallér a hatyukat etette fehér béli kuglóffal. Épen

2760—903. szám.

tlkvi

Árverési hird. kivonat.

A kovásznai kir. járásbíró, mint telekkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Bartha Imre ügyvéd által képviselt Frenkel Emánuel végrehajtás-szenvedő elleni 3250 korona tőkekövetelés jár. iránti végrehajtási ügyében a k.-vásárhelyi királyi törvényszék, a kovásznai kir. járásbíró területén levő, Szőresei község határára fekvő, a szőresei 760. sz. tjkvben foglalt 1210. hrsz.-ra 770 kor., a 2002. hrsz.-ra 66 kor., a szőresei 550. sz. tjkvben 6., 7., 8., 9., 10. hrsz. ingatlanból a Szőresei Teréz s jelenleg id. Szőresei János néven álló járandóságra 374 kor., összesen 1210 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1903. évi szeptember hó 23-ik napján délelőtt 9 órakor Szőresei község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. j.-bíró, mint tlkvi hatóság.
Kelt Kovásznán, 1903. évi június hó 27-én.

Száva Jakab,
kir. aljbíró.
(183. 1—1.)

Sz. 604—1903. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kovásznai kir. járásbírósnak 1903. évi V. 220/3. sz. végzése következtében Dr. Szaecsvay Gyula ügyvéd által képviselt Rákosi Demeter javára, ifj. Donáth György s neje ellen 140 K., 140 K. s jár. erejéig 1903. évi augusztus hó 14-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján már lefoglalt és 690 koronára becsült, következő ingóságok, u. m.: 40 csomó buza, 70 csomó rozs, 50 buglya lenesés árpa, nyilvános árverésen eladatulak.

Mely árverésnek a kovásznai kir. járásbíró 1903. V. 220/3. sz. végzése folytán 140 K., 140 K. tőkekövetelés ennek 1903. évi aug. hó 8 napjától járó 8% kamatai, $\frac{1}{2}$ % váltódíj és eddig összesen 123 K. 69 f. bíróilag már megállapított költségek erejéig Szőresei községében ifj. Donáth György házában leendő eszközölésre 1903. szeptember 18-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvényezikk 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek

szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kovácsnán, 1903. szept. 1-én.
(181. 1—1.) **Sylvester Károly,**
kir. bír. végrehajtó.

Sz. 505—1903.

Árlejtési hirdetmény.

A martonfalvi ref. templom és torony-javítás munkálatának kiadására Kézdimartonfalván a község-házánál 1903. évi szeptember hó 13-án d. u. 3 órakor nyilvános árlejtési versenytárgyalás tartatik.

A kiadó munkák költségvetési összege:

Ács munka = 988 12 K.
Bádogos munka = 1074 89 K.
Asztalos munka = 434 — K.
Kőműves munka = 380 13 K.
Bánatpénz 5%. Tervrajz, költségvetés az esperesi hivatalnál bármikor megtekinthető.

Alsócsernáton, 1903. szept. 2-án.
Bodor Géza,
kézdi ref. esperes.
(175. 2—2.)

Sz. 4587—903. tlkvi.

Árverési hird. kivonat.

A közdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Molnár Jánosné Bodor Zsuzsa bereczki lakos végrehajtónak Tuzson Györgyné Borbát Rozália jelenleg férj. Orbán Mihályné bereczki lakos végrehajtást szenvedő ellen 66 koronára 6 f. tőke, ennek 1902. évi január hó 7-ik napjától járó 5 százalékos kamatai 44 koronára 60 fillér végrehajtási már megállapított úgy 15 kor. 40 f. jelenlegi és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében, valamint a 156. §. a) pontjára hivatkozással, a közdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, Bereczk község területén fekvő, a bereczki 382. sz. tjkvben A + 965., 966. hrsz. ingatlanra 448 korona, 1450. hrsz. ingatlanra 80 korona, 2127. hrsz. ingatlanra 44 korona, 3232. hrsz. ingatlanra 19 korona, 3647. hrsz. ingatlanra 29 korona, 3728. hrsz. ingatlanra 8 korona, 4564., 4565. hrsz. ingatlanra 22 korona, 4682., 4683. hrsz. ingatlanra 29 K., 6126. hrsz. ingatlanra 6 korona, 6207. hrsz. ingatlanra 12 korona, 6657. hrsz. ingatlanra 78 korona, 6649. hrsz. ingatlanra 71 korona, 6937. hrsz. ingatlanra 79 K., 7790/a. hrsz. ingatlanra 27 korona, 7816/a. 7816/b. hrsz. ingatlanra az árverést 108 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban a végrehajtató képviselője Dr. Szentiványi Árpád ügyvéd közbenjöttével elrendelte.

Árverési határnapul 1903. évi szeptember hó 18-ik napjának d. e. 9 órája Bereczk község házához kitűzetik, mely alkalommal ezen ingatlanok a becsáron alul is eladatni fognak.

A kikiáltási ár 10 százaléka a venni

szándékozók által készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letendő bánatpénz gyanánt, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény kíséretével átveendő.

A kir. törvényszék mint tlkvi hatóság.
Kézdivásárhely, 1903. június 4-én.

(184. 1—1) **Kádár Ákos,**
kir. trvsz. bír.

Sz. 593—903. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kovásznai királyi járásbíró 1903. évi V. 303/2. sz. végzése következtében Dr. Bartha Imre ügyvéd által képviselt kovásznai ev. ref. egyház javára, Szőresei János s társai ellen 153 K. s járulékaik erejéig 1903. évi július hó 29-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján már lefoglalt és 710 koronára becsült, következő ingóságok, u. m.: szekér, lovak, tehén borjúk, valamint sertések nyilvános árverésen eladatulak.

Mely árverésnek a kovásznai királyi járásbíró 1903-ik évi V. 303/2. számú végzése folytán 153 korona — fillér tőkekövetelés, ennek 1903. évi január hó 12-ik napjától járó 5 százalékos kamatai, $\frac{1}{2}$ % százalékos váltódíj és eddig összesen 46 kor. — fillérben bíróilag már megállapított, költségek erejéig Szőresei községében id. Szőresei János házában a helyszínen leendő eszközölésére 1903. évi szeptember hó 15-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet

ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kovásznán, 1903. évi szeptember hó 1. napján.

(182. 1—1) **Sylvester Károly,**
kir. bírósági végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a k.-vásárhelyi kir. járásbíró 1903. évi V. 276. számú végzése következtében Dr. Vargha Béla ügyvéd által képviselt k.-vásárhelyi kisegítő lakpár javára, Sáska Antal hagy. k.-vásárhelyi ellen 500 K. — f. s járulékaik erejéig 1903. évi június hó 16-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján foglalt és 600 koronára becsült, következő ingóságok, u. m.: három darab közdivásárhelyi kisegítő takarékpénztári részvény drbja a 200 korona értékben nyilvános árverésen eladatulak.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. járásbíró 1903. évi V. 276. sz. végzése folytán 500 K. — f. tőkekövetelés, ennek megítélt költségei erejéig K.-vásárhelyt a tanács-házánál leendő eszközölésére 1903. szept. hó 15-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kézdivásárhely, 1903. aug. 25.

(180 1—1) **Kakutsi Ádám,**
kir. bírósági végrehajtó.

BUTOR

anyakönyvi hivatalok berendezésére, valamint községi előjáróságok részére úgy készpénzért, mint részletfizetésre kapható

butorraktáromban

Kézdivásárhelyt,

hol állandóan raktáron van: szalon-, ebédlő- és hálószoba berendezés, ruha- és éjszakai szalon- és ebédlő-asztal, ágy, mosdó és éjjeli szekrény továbbá: magas, félmagas, háttas és heverő divány, garnitúra, matrac, fali és toalett tükör, nád- és préselt ületű hajlitott szék, ablak carnis, stb. melyeket olcsó árak mellett bocsátok szíves rendelkezésre.

Tisztelettel:

Ifj. Jancsó Mózes,
butorraktáros.